

CURRENTA XI. XII.

A. D. 1875.

Nr. 1321.

Podajemy poniżej do wiadomości Wieleb. duchowieństwu z dziennika ustaw i rozporządzeń krajowych dla królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielk. księstwem Krakowskiem ustawę:

Dziennik ustaw i rozporządzeń krajowych

dla

**Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem
Krakowskiem.**

Rok 1875.

Wydano i rozesłano dnia 30. marca 1875.

Część VIII.

Nr. 27.

Ustawa.

dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem o ustanowieniu gminnych urzędów rozjemczych.

Za zgodą Sejmu krajowego Mego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, rozporządzam na podstawie §. 10. ustawy z dnia 21. września 1869. r. Nr. 150 D. u. p. co następuje;

1. Ustanowienie urzędu rozjemczego.

§. 1.

Urząd rozjemczy dla jednania stron w sporze będących ma być ustanowiony w każdej gminie z ludnością nad 4000 mieszkańców, we wszystkich zaś innych gminach może on być ustanowiony, jeżeli rada gminna ustanowienie takiego urzędu uchwali, a Wydział Rady powiatowej zatwierdzi.

§. 2.

Rada gminna oznaczy liczbę mężów zaufania, mających pełnić urząd rozjemczy ; liczba ta wszelako nie może być niżej trzech.

Mężów zaufania wybiera Rada gminna, która także stanowi, któremu z nich się ma poruczyć kierownictwo w urzędzie rozjemczym. Jeżeliby zaś w tym względzie nie nie postanowiono, to kierownictwo czynnościami dotyczącymi służy naczelnikowi gminy, chociażby nie był wybrany mężem zaufania.

§. 3.

Wybór mężów zaufania ważny jest na lat trzy.

Rada gminna oznacza, czy i jakie wynagrodzenie wybrani mężowie zaufania pobierać mają za sprawowanie swoich czynności z funduszków gminnych.

§. 4.

Do przyjęcia wyboru nie może być nikt zmuszonym.

§. 5.

Mężowie zaufania mają liczyć 24 lat wieku, używać w pełni praw cywilnych i mieć swoje stałe zamieszkanie w obrębie urzędu rozjemczego.

Osoby, które z powodu skazania przez sąd karny wykluczone są od wybieralności do Rady gminnej, niemniej osoby zostające w śledztwie z powodu takiego czynu karnego, który w razie skazania pociągnąłby za sobą wykluczenie ich od wybieralności do Rady gminnej, lub też względem których majątku otworzono krydę, nie są wybieralne na mężów zaufania.

§. 6.

Wybór odbywa Rada gminna. Do ważności wyboru jest konieczną bezwzględna większość głosów.

W razie nieuzyskania bezwzględnej większości głosów, następuje ściślejszy wybór między tymi dwoma, którzy otrzymali najwięcej głosów, a jeżeli głosy są między dwóch równo rozdzielone, rozstrzyga los wyciągnięty przez przewodniczącego.

Tak samo postępuje Rada gminna, jeżeli wybiera kierownika urzędu rozjemczego (§. 2.)

§. 7.

Naczelnik gminy ogłasza w gminie wynik wyborów i uwiadamia o nim Wydział powiatowy, jakoteż władzę polityczną powiatową.

Powiatowa władza polityczna unieważnia wybór osób, nieposiadających prawa wybieralności (§. 5), wszelako z pozostawieniem wolności rekursu; jeżeli zaś wybór jest ważnym, uwiadamia o nim, jakoteż o terminie rozpoczęcia czynności urzędu rozjemczego sąd powiatowy. Wybrani mężowie zaufania składają przysięgę urzędową według załączonej pod 1/. roty do rąk naczelnika władzy politycznej lub jego zastępcy.

§. 8.

Jeżeli który z mężów zaufania złoży swój urząd albo zajdą okoliczności, któreby go

pozbawiały prawa wybieralności (§. 5.), lub według zdania Rady gminnej nie pozwalają mu pełnić należycie obowiązków urzędowych, lub też pozbawiły go zaufania, przystąpić należy do wyboru innego męża zaufania na jego miejsce.

Również władza polityczna winną jest zarządzić nowy wybór, jeżeli się od sądu powiatowego, do wykonania ugód zawartych powołanego (§. 28.), lub też w inny sposób dowie o wadliwym prowadzeniu spraw, które świadczy o niezdolności wszystkich lub też niektórych mężów zaufania.

Od takiego zarządzenia służy prawo rekursu tak Radzie gminnej, jako też każdemu pojedynczemu mężowi zaufania.

§. 9.

Po upływie czasu, na przeciąg którego mężów zaufania wybrano, odbywa się wybór nowy, a dopokąd takowego nie przeprowadzono, urzędują ci sami mężowie zaufania.

Ustępujący, jeżeli względem nich nie zachodzą przeszkody prawne, mogą ponownie być wybrani.

Kompetencya urzędu rozjemczego.

§. 10.

Okręg urzędu rozjemczego rozciąga się na obszar, dla którego został ustanowiony.

§. 11.

Urząd rozjemczy powołany jest do jednania stron w sporze będących, chociażby jedna tylko z nich na obszarze urzędu rozjemczego mieszkała, lub też na takowym przebywała.

§. 12.

Kompetencya urzędu rozjemczego pod względem przedmiotu rozciąga się w gminach z ludnością nad 4000 mieszkańców, do roszczeń pieniężnych aż do wysokości 300 złr. a. w. w odniesieniu zaś do ruchomości, do téj samej kwoty, jeżeli strony oświadczą gotowość przyjąć za nie kwotę nie przechodzącą sumy 300 złr., w gminach zaś innych do wysokości 100 złr. w. a. w obydwóch powyższych przypadkach.

Postępowanie urzędu rozjemczego.

§. 13.

Urząd rozjemczy urzęduje tylko w lokalu urzędu gminnego lub też w lokalu, który Rada gminna na to przeznaczy.

Urząd rozjemczy może wyznaczyć z góry dni pewne, w których strony bez poprzedniego zapowiedzenia w celu pojednania zgłaszać się mogą. Postanowienie takie winno być należycie ogłoszone.

Kierujący ustanawia porządek, w jakim mężowie zaufania urzędować mają.

§. 14.

Zgłoszenie sprawy w urzędzie rozjemczym nastąpić może ustnie lub na piśmie i ma zawierać nazwisko i miejsce pobytu stron, niemniej przedmiot żądania.

§. 15.

Jeżeli obie strony zjawią się w urzędzie rozjemczym, należy przystąpić ile możliwości natychmiast do jednania, a gdyby to nie było możliwe, lub jedna tylko strona zjawiała się, kierujący wyznaczy termin, na który zawezwie obydwie strony.

§. 16.

Groźenie stronom środkami przymusowymi przy wezwaniu do stawania przed urzędem rozjemczym, jakoteż używanie środków przymusowych przeciwko tym, którzyby wezwaniu zadość nie czynili, jest wzbronione (§ 2. ust. państw. z dnia 21. września 1869). Jeżeli zatem strony wezwane nie stawiają się i z okoliczności wnosić można, iż nie mają zamiaru do jednania stawać, ponowne wezwanie z urzędu miejsca mieć nie może.

§. 17.

Stronom wolno stanąć przed urzędem rozjemczym osobiście lub dać się przez pełnomocnika zastąpić.

§. 18.

Do zawarcia ugody przed urzędem rozjemczym potrzebną jest jednoczesna obecność przynajmniej dwóch mężów zaufania (§. 1. ust. państw. z dnia 21. września 1869.)

§. 19.

Przed rozpoczęciem jednania winien urząd rozjemczy przede wszystkim przekonać się:

a) o tożsamości osoby stron zgłaszających się i o zdolności tychże zastępowania się w sprawie;

b) w razie gdyby strony dla małoletności, kurateli, krydy lub też z innego powodu nie mogły same prowadzić swęj sprawy, czy są zastąpione przez osoby, które według ustaw są zdolne zastępować je przed sądem;

c) że stawający pełnomocnicy mają upoważnienie do zawierania ugody. Niemniej obowiązkiem jest mężów zaufania przed rozpoczęciem rozprawy oznajmić stronom wyraźnie, że gdyby ugoda do skutku nie przyszła, strona z oświadczeń, które druga złożyła, w późniejszym sporze prawnym przeciwko tejże nie będzie mogła czynić użytku (§. 4. ust. państw. z d. 21. września 1866 r.)

§. 20.

Urząd rozjemczy przesłucha obie strony, rozważy przytoczone dowody i usiłować będzie załatwić sprawę sporną układem zgodnym.

Rozprawa odbywa się ustnie bez spisywania protokołu.

Jeżeli strony powołują się na świadków i biegłych i z nimi do rozprawy stają, urząd rozjemczy wypytać ich ma o wszystko, co sprawę wyjaśnić może.

Z urzędu zaś nie wolno świadków i biegłych przyzywać do rozprawy.

Przedsiębranie oględzin może urząd rozjemczy zrobić zawisłem od złożenia odpowiedniej kwoty na pokrycie kosztów potrzebnych.

Odbieranie przysięgi urzędowi rozjemczemu jest wzbronione; również nie może być zawartą ugodą na przysięgę złożyć się mającą (§. 3. u. p.)

Jeżeli strony zgodzą się, aby urząd rozjemczy objął obowiązki sądu polubownego, natenczas winien urząd stosować się do postanowień postępowania sądowego.

§. 21.

Rozpoczęta rozprawa jednania ma trwać tak długo, dopóki albo nie stanie ugoda pomiędzy stronami, albo też urząd rozjemczy nie nabierze przekonania, że usiłowania jego zgodne są daremne.

Na żądanie obydwóch stron można rozprawę na czas odpowiedni odroczyć.

§. 22.

Urząd rozjemczy winien przestrzegać, aby ugoda obejmowała dokładne postanowienia co do wysokości kapitału, odsetek, terminów spłaty i wszelkich innych z natury sporu wynikających szczegółów, jak niemniej co do kosztów.

§. 23.

Ugodę należy wpisać w księgę urzędową.

Gdyby do prowadzenia téj księgi miano używać pisarza, winien on poprzód wykonać przysięgę do rąk naczelnika powiatowej władzy politycznej lub tegoż zastępcy, według roty pod ²/₁₀₀ załączonéj.

Sposób, w jaki ugodę zawartą zaciągnąć należy do księgi urzędowej, postanawiają §§. 5. i 6. ustawy państwowej, a te brzmią jak następuje:

„Ugoda zawrzeć się mająca ma być wpisana do księgi urzędowej którą utrzymuje urząd rozjemczy.

Wpis ten zawierać ma:

- a) liczbę, pod którą ugoda do księgi urzędowej się wciąga;
- b) oznaczenie dnia, miesiąca i roku, w którym ugodę zawarto;
- c) dokładne oznaczenie stron, a jeżeli za nie stawali pełnomocnicy, dokładne wymienienie tychże, tudzież ich pełnomocnictwo z uwagą, że w nich jest zawarte upoważnienie do zawarcia ugody;

d) orzeczenie przedmiotu sporu, względem którego ugodę zawarto;

e) ugodę samą według jéj dosłownéj treści.

Jeżeli z braku własnowolności jednéj ze stron potrzebnem będzie sądowe zatwier-

dzenie ugody, natenczas w księdze urzędowej zanotować trzeba, czy potwierdzenie to było przedłożone lub późniejsze uzyskanie takowego było zastrzeżone.

To co się wpisuje do księgi urzędowej, ma być stronom odczytane, i że się to stało, w księdze urzędowej zanotowane. Tak strony jak i mężowie zaufania, wobec których ugoda zawartą zostanie, mają wpis taki w księdze urzędowej podpisać (§. 5.).

Księga urzędowa, do wciągania ugód przeznaczona, ma być przed użyciem oprawioną, jako tom pierwszy, drugi, trzeci itd. oznaczoną; również mają być oznaczone stronnice według liczb bieżących.

Wszystkie kartki księgi urzędowej mają być przeszyte sznurkiem, którego oba końce na ostatniej stronie pieczęcią gminną przymocować należy. Tamże ma naczelnik gminy umieścić swój podpis i liczbę kart zanotować.

Do księgi urzędowej należy wciągać pojedyncze zawarte ugody według porządku, w którym je zawarto, pod liczbami bieżącymi. W nowo zaczętych księgach urzędowych numerowanie zaczynać się ma znowu od początku.

Księgę urzędową prowadzić należy dokładnie i wyraźnie. Nie wolno w niej nic wy- skrobywać, nadpisywać ani wpisywać między wierszami. Jeżeli wypadnie słowo przekreślić, to musi się to skutecznicić w ten sposób iżby to, co przekreślono, pozostało czytelnem. Dodatki mają być umieszczone na brzegu i osobno przez strony podpisywane.

Księgę urzędową należy starannem przechowywaniem chronić od wszelkiego naduży- cia. To samo dotyczy ksiąg urzędowych całkowicie zapisanych. Pełnomocnictwa, przedło- żone przez strony, mają być przechowane w urzędzie w oryginale lub w odpisie uwie- rzytelnionym (§. 6. u. p.) Przy księdze urzędowej należy prowadzić alfabetyczny skoro- widz, zawierający nazwiska stron, między którymi ugoda przyszła do skutku, i wykazu- jący stronicę księgi, na której ugodę wpisano.

§. 24.

Stronom interesowanym należy na żądanie ustne lub pisemne wystawić dokument urzędowy względem ugody zawartej.

Dokument ten zawierać ma z przytoczeniem liczby tomu księgi urzędowej dosłowny wypis tego, co jest do księgi wciągnięte; wypis taki podpisać ma naczelnik gminy i jeden członek urzędu rozjemczego i opatrzyć takowy pieczęcią gminną (§. 7. ust. p. z dnia 21. Września 1869.)

§. 25.

Przy więcej zatrudnionych urzędach rozjemczych należy prowadzić osobny dziennik, w którym uwidocznić się mają zgłoszenia stron, wydane na to wezwanie, jak i niemniej uwaga, czy usiłowano ugodę i czy takowa przyszła do skutku.

Pokrycie kosztów.

§. 26.

Koszta utrzymania urzędu rozjemczego ponosi gmina. Strony nie płacą żadnych należności, prócz zwrotu kosztów oględzin (§. 20.)

Co do opłaty stempłowej, obowiązuje postanowienie §. 9. ustawy państwowej z dnia 21. Września 1869, które brzmi jak następuje:

„Jeżeli strony zgodzą się na zapłacenie uprawnionemu sumy pieniężnej w kwocie 50 złr. lub w mniejszej kwocie, albo zamiast świadczenia w ruchomościach na zapłacenie kwoty pieniężnej nie przenoszącej 50. zł, to przy wpisywaniu ugody do księgi urzędowej należy użyć i przepisać taki stempel, jaki według skali II. na umówioną kwotę przypada.

Wypisy dokumentu urzędowego podlegają temu samemu stempelowi, co ugoda sama.

Jeśli ktoś zażąda wydania dokumentu urzędowego pisemnie lub protokolarnie, natenczas podanie to w wypadkach powyżej wskazanych wolne jest od stempla dla podań lub protokołów przepisanego. Za wciągnięcie do urzędowej księgi ugód względem kwot wyższych należy uiścić tę samą należność, co i od ugód sądowych, a wypisy sądowe podlegają temu samemu stempelowi, co i wygotowanie ugód sądowych.

Skutek ugody.

§. 27.

Ugody zawarte w obec urzędu rozjemczego w miarę powyższych przepisów, posiadają moc ugód sądowych, a dokumenta urzędowe wygotowane według postanowień §. 24., stoją na równi z urzędowymi wygotowaniami ugód sądowych (§. 8. ust. państw.)

Nadzór nad urzędem rozjemczym.

§. 28.

Naczelnik gminy czuwa nad tém, ażeby sprawy urzędowi rozjemczemu przydzielane, odbywały się bezzwłocznie i w porządku. Urząd rozjemczy podlega prawnie temu samemu nadzorowi, co inne zakłady gminne. Prócz tego powołane są władze sądowe udzielać urzędowi rozjemczemu pouczenia według potrzeby i wzywać władzę polityczną do usunięcia braków dostrzeżonych (§. 8.).

Władza polityczna zarządzi we własnym zakresie co potrzeba, albo zniesie się w celu zaradzenia z Wydziałem powiatowym lub też z Wydziałem krajowym.

Postanowienia poszczególne.

§. 29.

W rozległych albo gęsto zaludnionych gminach mogą być ustanowione urzędy rozjemcze dla pojedynczych części obszaru gminy.

§. 30.

Każdemu obszarowi dworskiemu wolno jest przystąpić do gminnego urzędu rozjem-

czego po porozumieniu się z gminą co do kosztów utrzymania urzędu rozjemczego, o czym władzę polityczną i sąd powiatowy zawiadomić należy. Także gminy tego samego powiatu sądowego mogą się łączyć z sobą w celu ustanowienia wspólnego urzędu rozjemczego.

W tym razie ugoda między gminami zawarta, ma zawierać postanowienia dokładne co do siedziby urzędu, w jaki sposób rozdzielanemi i opędzanemi będą koszta utrzymania i której gminy naczelnikowi powierzone będzie podpisywanie księgi i dokumentów urzędowych.

Taką ugodę należy przedłożyć Namiestnictwu do zatwierdzenia w porozumieniu z Wydziałem krajowym.

§. 31.

Dla wspólnego urzędu rozjemczego wybierają mężów zaufania zebrani członkowie rad gminnych a względnie także przełożony obszar dworskiego lub jego zastępca.

Takie zebranie ma, jeśli co innego nie postanowiono, wykonywać prawa i obowiązki rady gminnej wobec wspólnego urzędu rozjemczego.

Członkowie połączonych rad gminnych i przełożeni obszarów dworskich lub ich zastępcy, zbierać się mają na wezwanie kierującego czynnościami urzędu rozjemczego lub na wniosek rady jednej z gmin lub też przełożonego obszar dworskiego, lub jego zastępcy, albo na wezwanie powiatowej władzy politycznej.

Zebraniu przewodniczy naczelnik gminy, w ustępie 2. §u 30. oznaczony. Do ważności uchwał potrzebną jest obecność większości członków i bezwzględna większość głosów obecnych.

§. 32.

Wykonanie niniejszej ustawy poleca się Ministrom spraw wewnętrznych, sprawiedliwości i finansów.

Wiedeń, dnia 6. Marca 1875.

Franciszek Józef, m. p.

Lasser, m. p.

Glaser, m. p.

Pretis, m. p.

Formularz do §. 7.

Nr. 1.

Rota przysięgi.

Przysięgniesz Panu Bogu Wszechmogącemu, że gdy na urząd męża zaufania w gminie przez wybór powołanym zostałeś, do konstytucyjnych ustaw Monarchii, a w szczególności naszego kraju ściśle się stósować i włożone na siebie obowiązki gorliwie wypełniać będziesz, że mianowicie przekazane sobie ustawą z dnia . . . urzędowe czynności bezstronnie i spieszenie załatwiać, że każdego bez różnicy stanu i osoby, ubogiego jak bogatego zarówno wedle swojej najlepszej wiedzy i sumienia do pojednania nakłaniać bę-

dziesz, że żadnych jakichkolwiek bądź podarunków, lub pod jakimkolwiek bądź pozorem ukrytych korzyści, któreby się do urzędowania twojego odnosić mogły, bądź pośrednio, bądź bezpośrednio przyjmować nie będziesz i w ogólności tak postępować będziesz, jak na człowieka honoru i rzetelnego rozjemcę przystoi.

To co mi teraz właśnie przeczytano, wszystko dobrze i dokładnie zrozumiałem i według tego wiernie postępować będę.

Tak mi Panie Boże dopomóż!

Formularz do §. 23.

Nr. 2.

Rota przysięgi.

Przysięgniesz Panu Bogu Wszechmogącemu, że gdy pisarzem przy urzędzie rozjemczym w gminie . . . zamianowanym zostałeś, włożone na siebie obowiązki gorliwie wypełniać będziesz, że mianowicie ugody między stronami w sporze będącemi, a przez urząd rozjemczy do skutku doprowadzone, wiernie do księgi urzędowej zapisywać i takową starannie przechowywać będziesz, że odpisy dokumentów z téj księgi z największą starannością i sumiennością sporządzać będziesz, że żadnych podarunków lub pod jakimkolwiek bądź pozorem ukrytych korzyści, któreby się do służby twój odnosić mogły, przyjmować nie będziesz i w ogólności tak się zachowywać będziesz, jak na człowieka rzetelnego przystoi.

To co mi teraz właśnie przeczytano, wszystko dobrze i dokładnie zrozumiałem i według tego wiernie postępować będę.

Tak mi Panie Boże dopomóż!

Nr. 2384.

Wielebnemu Duchowieństwu dyecezalnemu podajemy do wiadomości, że w Łącku są do nabycia dwa stare dzwony ważące bez drzewa i żelaza 2 i 3 cetnary, wcale dobre, do małego kościółka przydatne. Cetnar po 85 złr. w. a.

Z Biskupiego Konzystorza

w Tarnowie dnia 18. czerwca 1875.

N. 2492.

Polecenie szkoły rzeźbiarskiej w S. Ulrich.

W S. Ulrich Gröden w Tyrolu (niedaleko Kufsteinu) istnieje szkoła rzeźbiarstwa wspierana przez c. k. Ministerstwo handlu, której nauczyciel Ferdynand Demetz, podejmuje się wykonania wszelkich, jakieby się komu podobało zamówić, figur z drzewa mniej lub więcej bogato według życzenia przyozdobionych, upodobanej wielkości, za ceny względnie do artystycznego wykonania umiarkowane.

Zrobił bowiem do Tuchowskiego parafialnego kościoła figurę królowej Serca Pana Jezusa, a zatem dwie odrębne figury w najbogatszej oprawie (Fassung) 36 cali wysoką na

postumencie do noszenia za 100 złr. Ta sama figura mniej bogato ozdobiona kosztuje u niego 80 i 60 złr.

Można bardzo często po kościołach parafialnych zauważyć figury przeznaczone do noszenia, istne karykatury lub obrzydłe lalki, zamiast zbudowania, zdolne pobudzić niedowiarków do urągania a pobożnych do politowania, przeciwne uchwałom Soboru Tryd. Sess. XXV. który rozporządza: „ut nihil inordinatum aut praepostere et tumultuarie accomodatum, nihil profanum, nihilque inhonestum appareat quum domum Dei deceat sanctitudo,” przeciwne słowom Psalmisty Pańskiego: „Dilexi decorem domus Dei.”

Aby temu zapobiedz, sądzimy iż Braciom naszym, rządcom kościołów zrobimy przysługę, jeżeli uwagę ich zwrócimy na Instytut, który najwybredniejszemu gustowi estetycznemu i wszelkim wymogom ducha religijnego zadosyć uczynić potrafi po cenach stósunkowo przystępnych.

Z Biskupiego Konzystorza, w Tarnowie dnia 23. czerwca 1875.

Nr. 2537.

Polecenie olejno drukowanych obrazów ze zakładu artystyczno litograficznego W. Walkiewicza w Warszawie za pośrednictwem A. Nowoleckiego księgarza w Krakowie.

Pan A. Nowolecki księgarz i wydawca dzieł polskich w Krakowie nadesłał Nam drukowaną odezwę do szanownego duchowieństwa, którą przez wzgląd na jej treść, jako też przez wzgląd na potrzeby niektórych kościołów Dyecezyi naszej i gorliwość Dusz pasterzy około przyozdobienia domów Bożych chętnie umieszczamy, i wydawnictwo to religijnych obrazów olejnodrukowanych Wielebnemu Duchowieństwu polecamy.

Do Szanownego Duchowieństwa Polskiego a w szczególności do Czcigodnych Proboszczów W. Ks. Krakowskiego, Galicyi i Bukowiny.

Pan Walkiewicz, Artysta i właściciel zakładu artystyczno - litograficznego w Warszawie, idąc za śladem pomysłów zagranicznych, chcąc przyswoić to u nas, co u innych jest dobrem i pożytecznem, zajął się reprodukcją olejnodruków z najznakomitszych obrazów naszych malarzy, bacznie zwracając uwagę na treść obrazów, dla ochronienia od owych wątpliwéj artystycznój wartości bohomazów, które zamiast podniesienia ducha w narodzie i przejęcia się czią dla Najwyższej Istności, wywołać musiały potwornością swoją uwagi obrażające. Obrazy tak historyczne, jak i rodzajowę reprodukowane tutaj będą, lecz przedewszystkiem z powodów wzmiankowanych, zakład P. Walkiewicza zajmie się obrazami treści religijnéj.

Zakład artystyczno - litograficzny pod kierunkiem powszechnie w kraju znanego ze zdolności i zacnych chęci właściciela, podjął tę pracę, nietylko już dla uzacnienia dzieł téj treści, ale nawet usiłował usunąć konkurencyą z niemieckimi i częstochowskiemi reprodukcjami, obrazów, olejnodruków, uprzystępniając cenę takowych, a każdy obraz wy-

konany przez niego, stosunkowo do powyżej wzmiankowanych, nabyć można za $\frac{1}{5}$ część tej ceny, po jakiej dotąd obrazy te sprzedawane były, to jest: od 12 do 15 złr. Pomysł P. Walkiewicza, dążność jego i cele są już tak uznane i ocenione w całym Królestwie Polskiem i prowincjach pod zaborem zostających, że nietylko wszystkie parafie i władze wyższe duchowne reprodukcye zakładu P. Walkiewicza polecały, ale nawet sam *lud* mnogimi żądaniami tych obrazów, potrzebę ich uwydatnił.

Księgarnia więc podpisanego, idąc zawsze ręką w rękę z tem wszystkim, co tylko pożytek moralny a nawet materyalny ogółowi przynieść może, na pierwszy rozgłos o tymże zakładzie, pośpieszyła się porozumieć z właścicielem tegoż, który z wielką chęcią powierzył podpisanemu *główną agencję*, jedyną tylko na całą Galicyę, Bukowinę i W. Księstwo Krakowskie, jak poniżej zamieszczona deklaracya P. Walkiewicza przekonywa. Agencya ta jest i będzie w możności najliczniejszym zamówieniom niezwłocznie zadosyć uczynić.

Z obrazów już wykonanych są: Pan Jezus niosący krzyż i Matka Boska Bolesna wykonana z oryginału Larosza w formacie pół-naturalnej wielkości figury, to jest wysokość cali 25 $\frac{1}{2}$ szerokość cali 19 (wiedeńskich). Cena każdego pojedynczego obrazu z opakowaniem odpowiedniem 3 złr. 80 c. w. a.

W krótkim czasie wykończone zostaną 4 obrazy w formacie zmniejszonym o połowę, Świętych Pańskich najpopularniejszych a mianowicie: Matki Boskiej z Dzieciątkiem Jezus, św. Antoniego, św. Józefa i t. p.

Zwracając szczególniejszą uwagę Szanownych XX. Proboszczów i wyższego Duchowieństwa na niniejsze *ogłoszenie*, mamy nadzieję i przekonanie; że Światłe Duchowieństwo wpływem swym i powagą, raczy poprzeć usiłowania nasze, zalecając w swych parafiach i dekanatach rozpowszechnienie tego rodzaju obrazów, a wrazie zamówienia 10 egzemplarzy czyli 10 obrazów przez pośrednictwo Władzy Duchownej, jedenasty obraz agencya ofiaruje *gratis* na użytek Parafii.

Z uszanowaniem

A. Nowolecki,

księgarz i wydawca dzieł polskich w Krakowie, Rynek Nr. 15.

Niżej podpisany właściciel zakładu artystyczno-litograficznego i olejnódnuków w Warszawie deklaruje i mianuje niniejszém Wielm. A. Nowoleckiego, właściciela księgarni w Krakowie, wyłącznym i jedynym swym agentem obrazów olejnódnukowych w mym zakładzie wykonanych, na całą Galicyę, Bukowinę i W. Księstwo Krakowskie.

W. Walkiewicz.

Warszawa, dnia 6 kwietnia 1875.

Nr. 2598.

Tymczasowo pensjonowani Oficerowie Pólinwalidzi potrzebują do zawarcia ślubów małżeńskich pozwolenia c. k. władz wojskowych.

Z c. k. Jeneralnej komendy Lwowskiej Oddział wojsk. Nr. 4744. otrzymaliśmy następującą odezwę:

Der als halbinvalid mit der Vormerkung für eine Lokalanstellung pensionirte. Ober-

lieutenant Josef K. derzeit Diurnist in Verwendung bei der Luppower Eisenbahn hat angezeigt, dass er am 18. April 1875 mit Antonie M. zu W. getraut worden sei.

Diese Trauung war eine verbotene, weil Oberlieutenant Josef K. als nicht definitiv pensionirter Offizier zur Eingehung der Ehe die militär behördliche Bewilligung bedurfte, und solche hierorts einzuholen unterlassen hat. Denn die Bestimmung des §. 52. im Wehr-gesetze von 5. December 1868, wornach rücksichtlich der Verehlichung der pensionirten Offiziere die allgemeinen Gesetze und Vorschriften gelten, bezieht sich laut Absatz 22. der Durchführungsverordnung zum Wehrgesetze (Cirkular Verordnung des Reichs - Kriegs-ministeriums vom 22. December 1868 Präs. Nr. 4554. A. V. B. 47. Stück Nr. 206.) nur auf die als ganz invalid, oder sonst definitiv pensionirten, nicht aber auf die zeitlich oder mit der Vormerkung für eine Lokalanstellung als halbinvalid pensionirten Offiziere.

Hiernach und zufolge der Cirkular - Verordnung vom 2. August 1869. Abt. 1. Nr. 6554. (A. V. B. 63. Stück Nr. 212.) sind die bezeichneten halbinvaliden Offiziere noch wie vor an eine militärische Heiratsbewilligung gebunden.

Ich beehre mich, diesen Fall dem hochwürdigen Dioezesan Consistorium mit dem Er-suchen zur Kenntniss zu bringen, die an der verbotenen Trauung Schuld tragenden Priester zur Verantwortung zu ziehen, zugleich aber auch verfügen zu wollen, dass die gesammte unterstehende Pfarrgeistlichkeit der Diözese mittelst eines Cirkulars auf das Verbot, derlei Trauungen ohne Vorweisung der militärbehördlichen Ehebewilligung vorzunehmen, aufmerksam gemacht werde.

Die Pfarrgeistlichkeit wolle hiebei angewiesen werden, dass sie sich bei Trauungs-werben, welche angeben pensionirte Offiziere zu sein, jederzeit das bezügliche Pensions-dekret vorweisen lasse, und wenn sich aus dessen Inhalte zeigt, dass der Betreffende nicht als ganzinvalid, oder sonst definitiv in den normalmässigen Ruhestand versetzt, sondern blos zeitlich, oder mit der Vormerkung für eine Lokal - Anstellung als halbinvalid pen-sionirt wurde, oder in der Lokoversorgung eines Militär - Invalidenhauses sich befindet, von der Pfarrgeistlichkeit auf die gleichzeitige Vorweisung der militärbehördlichen Ehe-bewilligung gedrungen, ohne eine solche aber die Vorname der Trauung bei sonstiger eigener Verantwortung unbedingt verweigert werde.

Schliesslich ersuche ich, von der verfügten Kundmachung mir die gefällige Mitthei-lung zukommen lassen zu wollen

Lemberg am 26. Juni 1875.

Der kommandirende General

Neipperg.

Odezwe te udzielamy Wielebnemu Duchowieństwu do wiadomości i do ścisłego na przyszłość przestrzegania istniejących przepisów.

Z Biskupiego Konsystorza

w Tarnowie dnia 2. lipca 1875.

Nr. 2691.

Warunki przyjęcia sierót do Zakładu sierót i ubogich w Drohowyżu fundacyi Stanisława hr. Skarbka.

Od Dyrekcyi Zakładu sierót i ubogich w Drohowyżu Stanisława hr. Skarbka otrzymaliśmy pod dniem 1. lipca 1875 l. 1. ogłoszenie tyczące się przyjęcia sierót i ubogich do tego zakładu, które dla wiadomości i użytku możebnego Wielebnemu Duchowieństwu w całej osnowie udzielamy:

OGŁOSZENIE.

Na mocy aktu fundacyjnego i statutów ś. p. Stanisława hr. Skarbka z roku 1843., tudzież zatwierdzonego przez wys. Rząd statutu organizacyjnego z dnia 17. marca 1875, otwartym zostanie w jesieni r. b. *Zakład sierót i ubogich w Drohowyżu*, w powiecie Żydaczowskim.

Zakład przyjmować będzie dzieci obojęd płci, religii chrześcijańskiej, bez względu na miejsce ich urodzenia i stan, jeśli tylko pochodzą z rodziców w Galicyi stale zamieszkałych. Pierwszeństwo mają ślubne lub nie ślubne dzieci bez ojca i matki, nie mające wcale żadnego majątku dostatecznego na swoje utrzymanie, ani krewnych, którzyby z prawa do utrzymania ich byli obowiązani i ten obowiązek spełnić mogli. Tylko w razie, gdyby nie było dostatecznej liczby sierót, przyjmowane będą dzieci, mające wprawdzie rodziców, ale tak ubogich, iż nie są w stanie dzieci swych utrzymać. Chłopcy, którzy mogą być do Zakładu przyjęci, winni mieć najmniej siedm zaczętych a najwięcej dziesięć lat ukończonych, dziewczęta zaś najmniej sześć zaczętych, a najwięcej ośm lat ukończonych.

Zwierzchność gminna, opiekun, a względnie rodzice, lub osoba prywatna pragnąca w Zakładzie umieścić dziecko, ma imieniem tegoż wnieść prośbę do Zarządu centralnego fundacyi ś. p. Stanisława hr. Skarbka we Lwowie, załączając następujące dokumenta:

- a) świadectwo ubóstwa, wydane przez zwierzchność gminną i miejscowego plebana,
- b) metrykę chrztu,
- c) świadectwo zdrowia, wydane przez lekarza,
- d) świadectwo szkolne, jeśli dziecko w szkole publicznej nauk pobierało.

Zaopatrzone powyższemi dokumentami prośby wnosić należy najpóźniej do 15. sierpnia r. b. Podania wniesione później będą mogły być dopiero w następnych terminach przyjmowania sierót uwzględnione.

Wnoszący prośby zostaną w należyтым czasie o przyjęciu sierót uwiadomieni i do odstawienia tychże do Zakładu zawezwani.

We Lwowie dnia 1. lipca 1875.

Z Dyrekcyi Zakładu sierót i ubogich w Drohowyżu.

Wielebne Duchowieństwo zechce o treści tego ogłoszenia Zwierzchność gminną w Parafii uwiadomić, a w razie potrzeby sierotom w Parafii się znajdującym pomocną podać rękę.

Z Biskupiego Konzystorza

w Tarnowie dnia 12. lipca 1875.

Wykaz wylosowanych na dniu 30. kwietnia 1875 obligacyj funduszu indemnizacyjnego Wielkiego księstwa Krakowskiego i Galicyi wschodniej.

Obwieszczenie.

Przy losowaniu obligacyj indemnizacyjnych uskuteczniom na dniu 30. kwietnia 1875 zostały następujące obligacye do spłaty wylosowane, a mianowicie:

A) funduszu indemnizacyjnego Wielkiego Księstwa Krakowskiego:

(XXXIV. Losowanie.)

na **50** złr. z kuponami: Nr. 245;
na **100** złr. z kuponami: Nr. 262, 290, 344, 384, 398, 461, 668, 820, 882, 986, 1.114, 1.220, 1 368, 1.471, 1.526, 1.724, 1.769;
na **500** złr. z kuponami: Nr. 128, 144, 276;
na **1.000** złr. z kuponami: Nr. 25, 169, 225, 251, 642, 774, 900, 1.220, 1 223, 1.322, 1.395;
na **5.000** złr. z kuponami: Nr. 85;
i Lit. **A.** Nr. 184 na 400 złr.; Nr. 236 na 150 złr.; Nr. 248 na 1.000 złr.; Nr. 250 na 400 złr.; Nr. 282 na 2.000 złr.; Nr. 283 na 2.100 złr.; Nr. 286 na 100 złr.; Nr. 291 na 950 złr.; Nr. I. 69 na 53.180 złr. I. Nr. 69 z częściową kwotą 4.650 złr.

B) funduszu indemnizacyjnego Galicyi zachodniej:

(XXXIV. Losowanie.)

na **50** złr. z kuponami: Nr. 58, 639, 668, 695, 849, 1.003, 1.151, 1.192, 1.474, 1.740, 2.225, 2.251, 2.296, 2.614, 2.683, 2.866, 2.904, 3.095, 3.213, 3.227, 3.380, 3.391, 3.414, 3.508, 3.570, 3.637, 3.767, 3.834, 3.837, 4.062, 4.138, 4.224, 4.430, 4.480, 4.750;
na **100** złr. z kuponami: Nr. 83, 86, 229, 296, 483, 512, 743, 1.430, 1.615, 1.631, 1.731, 1.787, 1.826, 2 168, 2.247, 2.326, 2.445, 2.552, 2.639, 2.814, 2.926, 3.045, 3.062, 3.126, 3.313, 3.374, 3.393, 3.494, 3.686, 3.761, 3.811, 3.970, 3.976, 4.116, 4.229, 4.683, 4.985, 5.038, 5.345, 5.408, 5.562, 5.620, 6.149, 6.266, 6.341, 6.410, 6.492, 6.535, 6.560, 6.698, 6.712, 6.755, 7.382, 8.319, 8.330, 8.371, 8.390, 8.712, 8.739, 8.937, 9.017, 9.096, 9.185, 9.196, 9.200, 9.210, 9.266, 9.315, 9.320, 9.895, 9.900, 10.075, 10.132, 10.326, 10.526, 10.695, 10.877, 11 006, 11.100, 11.125, 11.275, 11.354, 11.843, 11.844, 11.894, 11.994, 12.201, 12.254, 12.256, 12.550, 12 567, 12.846, 12.966, 13.060, 13.282, 13.400, 13.531, 14.059, 14.067, 14.126, 14 501, 14.768, 15.004, 15 062, 15.107, 15.134, 15.216, 15.660, 15.664, 15.674, 15.887, 15.967, 16.040, 16.123, 16.150, 16.192, 16.237, 16 314, 16.358, 16 528, 16.865, 16.983, 16.992, 17.359, 17.533, 17 557, 17.665, 17.671, 17.732,

18.003, 18.140, 18.225, 18.311, 18 399, 18.547, 18.649, 19.164, 19.691, 19 697, 19.869, 19.873, 20.004, 20.028, 20.244, 20.344, 20.375, 20.380, 20.390, 20.534, 20.616, 20.645, 20 722, 21.014, 21.072, 21.312, 21.405, 21.560, 21.719, 21.771, 21.796, 21.924, 22.520, 22.657, 22.717, 22.759, 22.762, 22.777, 22.781, 22.818, 22.842, 23.236, 23.259, 23.331, 23.393, 23 472, 23.563, 23.583, 23.638, 23.645, 23.721, 23.791, 23.820, 24.112, 24.370, 24.571, 24.703, 24.869, 24.955, 24.971, 25.296, 25.403, 25.424, 25.562, 25.586, 25.727, 25.837, 25.879, 25 900, 25.994, 26.020, 26.044, 26.050, 26.129, 26 238, 26 347, 26.389, 26.489, 26.493, 26.497, 26.526, 26.621, 26.657, 26.747, 26.792, 26.801, 26.826, 26.829, 26.832, 27.001, 27.154, 27.160, 27.204.

na **500** złr. z kuponami: Nr. 285, 794, 841, 872, 923, 956, 1.029, 1.318, 1.439, 1.635, 1.742, 1.812, 1.896, 1.957, 2.046, 2.134, 2.301, 2.324, 2.452, 2.505, 2.687, 2.772, 2.930, 2.943, 3.082, 3.273, 3.368, 3.743, 3.981, 4.077, 4.138, 4.168, 4.309, 4.331, 4.342, 4.424, 4.474, 4.557, 4.625, 4.984, 5.155, 5.441, 5.444, 5.471, 5.485.

na **1.000** złr. z kuponami: Nr. 32, 44, 194, 239, 259, 443, 570, 824, 1.087, 1 273, 1.329, 1.462, 1.481, 1.588, 1.691, 1.840, 1.995, 2.169, 2.207, 2.378, 2.471, 2.543, 2.567, 2.868, 2.918, 3.266, 3.382, 3.445, 3.461, 3.721, 3.731, 3.758, 4.093', 4.130, 4.327, 4.721, 4.777, 4.834, 4.881, 4.905, 5.000, 5.142, 5.469, 5.558, 5.594', 5 639, 5.744, 5.815, 5.857, 5.870, 5.907, 6.042, 6 132, 6.288, 6.472, 6.852, 6.856, 6.931, 6.950, 7.446, 7.676, 7.742, 7.876, 8.559, 9.054, 9.225, 9.244, 9.505, 9.637, 9.730, 9.744, 9.755, 9.778, 9.799, 9.879, 10.064, 10.170, 10.298, 10.305, 10.511, 10.655, 10.798, 10.807, 10.888, 11.236, 11.326, 11.439, 11.629, 11.698, 11.755, 11.901, 12.315, 12.597, 12.604, 12.691, 12.711, 12.741, 12.974, 13.008, 13.057, 13.077, 13.111, 13.150, 13.193;

na **5.000** złr. z kuponami: Nr. 23, 61, 305, 451, 468, 742;

na **10.000** złr. z kuponami: Nr. 256, 508, 518, 647, 772;

i lit. **A.** Nr. 430 na 5080 złr. Nr. 742 na 4060 złr. Nr. 785 na 5620 złr. Nr. 815 na 560 złr. Nr. 970 na 2970 złr. Nr. 1.245 na 200 złr. Nr. 1.249 na 3.320 złr. Nr. 1.340 na 810 złr. Nr. 2 068 na 600 złr. Nr. 2.227 na 12.840 złr. Nr. 2.477 na 180 złr. Nr. 2.534 na 2.560 złr. Nr. 2.542 na 1.500 złr. Nr. 2.589 na 80 złr. Nr. 2.900 na 60 złr. Nr. 3.040 na 400 złr. Nr. 3.212 na 70 złr. Nr. 3.247 na 2.700 złr. Nr. 3.613 na 110 złr. Nr. 4.046 na 1.000 złr. Nr. 4.145 na 620 złr. Nr. 4.192 na 1.000 złr. Nr. 4.279 na 150 złr. Nr. 4.323 na 500 złr. Nr. 4.435 na 350 złr. Nr. 4.464 na 300 złr. Nr. 4.545 na 200 złr. Nr. 4 688 na 2.100 złr. Nr. 4.781 na 1.100 złr. Nr. 4.786 na 250 złr. Nr. 4.796 na 350 złr. Nr. 5.208 na 4.430 złr. Nr. 5.264 na 250 złr. Nr. 5.330 na 200 złr. Nr. 5.371 na 200 złr. Nr. 5.406 na 2.400 złr. Nr. 5.408 na 4.800 złr. Nr. 5.444 na 10 000 złr. Nr. 5.482 na 150 złr. Nr. 5 484 na 50 złr. Nr. 5.556 na 100 złr. Nr. 5 582 na 450 złr. Nr. I. 4.129 na 4.000 złr. I. Nr. 4.129 z częściową kwotą 880 złr.

C) funduszu indemnizacyjnego Galicyi wschodniej:

(XXXV. Losowanie.)

na **50** złr. z kuponami: Nr. 39, 395, 450, 712, 797, 847, 855, 933, 1.180, 1.181, 2.165, 2.286, 2.384, 2.470, 2.480, 2.923, 3.011, 3.029, 3.184, 3.224, 3.281, 3.585, 3.797, 3.852, 3.913, 3.930, 4.062, 4.142, 4.197, 4.629, 4.670, 4.853, 4.923, 5.083, 5.109, 5.472, 5.619, 5.923, 6.205, 6.341, 6.420, 6.431;

na **100** złr. z kuponami: Nr. 114, 330, 354, 605, 856, 1.289, 1.489, 1.704, 2.100, 2.135, 2.388, 2.401, 2.485, 2.836, 3.200, 3.523, 3.535, 3.709, 3.824, 3.840, 3.868, 3.901, 4.074, 4.099, 4.198, 4.285, 4.307, 4.421, 4.464, 4.698, 4.762, 4.780, 5.189, 5.398, 5.761, 5.781, 5.814, 5.827, 5.931, 6.290, 6.354, 6.414, 6.426, 6.662, 6.674, 6.849, 6.867, 7.316, 7.408, 7.418, 7.576, 7.648, 7.828, 7.899, 8.080, 8.169, 8.347, 8.400, 8.934, 8.968, 9.100, 9.292, 9.525, 10.019, 10.031, 10.088, 10.141, 10.208, 10.363, 10.433, 10.937, 11.185, 11.219, 11.232, 11.465, 11.529, 11.646, 11.675, 11.881, 12.064, 12.124, 12.137, 12.277, 12.366, 12.425, 12.599, 12.772, 12.815, 13.057, 13.082, 13.176, 13.419, 13.569, 13.642, 14.086, 14.161, 14.227, 14.292, 14.516, 14.583, 14.638, 14.655, 14.693, 14.811, 15.071, 15.159, 15.182, 15.313, 15.500, 15.551, 15.695, 16.018, 16.449, 17.026, 17.062, 17.110, 17.166, 17.210, 17.213, 17.329, 17.496, 17.763, 18.115, 18.516, 19.226, 19.253, 19.345, 19.450, 19.645, 19.662, 19.779, 19.805, 19.869, 19.884, 19.987, 20.102, 20.377, 20.469, 20.592, 20.883, 20.899, 21.043, 21.148, 21.842, 21.881, 21.900, 21.958, 22.049, 22.306, 22.369, 22.825, 22.860, 22.907, 23.035, 23.275, 23.385, 23.546, 23.615, 23.723, 23.732, 23.777, 23.815, 23.852, 23.859, 24.068, 24.396, 24.503, 24.720, 24.776, 24.873, 25.132, 25.266, 25.285, 25.320, 25.390, 25.406, 25.749, 25.750, 25.868, 25.877, 26.020, 26.068, 26.200, 26.453, 26.485, 26.500, 26.571, 26.818, 26.944, 27.126, 27.215, 27.384, 27.428, 27.448, 27.598, 27.612, 27.620, 27.624, 27.767, 27.792, 27.970, 28.042, 28.480, 28.505, 28.538, 28.652, 28.997, 29.115, 29.194, 29.337, 29.512, 29.642, 29.730, 29.751, 29.765, 29.979, 30.079, 30.083, 30.104, 30.109, 30.124, 30.136, 30.224, 30.319, 30.373, 30.376, 30.428, 30.864, 30.931, 31.003, 31.104, 31.168, 31.406, 31.695, 31.876, 32.140, 32.198.

(Ciąg dalszy nastąpi.)

E Consistorio Episcopali,

Tarnoviae die 17. Julii 1875.

JOSEPHUS ALOJSIUS,

Episcopus Tarnoviensis.